

Til lovforslag nr. L 179. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om gennemførelse af Europolkonventionen

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget anmoder om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling efter 2. behandling.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis, Enhedslistens, Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) er imod den opbygning, som Europol hviler på. Skal kriminalitet bekæmpes, herunder grænseoverskridende kriminalitet, findes der mange andre muligheder end den mulighed, der nu lægges op til via Europol og de databaser, som bliver resultatet.

SF mener samtidig, at der er et problem i forhold til grundlovens § 20.

Ved tiltrædelse af en konvention af denne karakter, hvor det drejer sig om at tildele EF-Domstolen præjudiciel kompetence, bindes de danske domstole, omend det erkendes, at de ikke fratages kompetencen til træffe danske afgørelser, hvis de vel at mærke er i overensstemmelse med EF-Domstolens afgørelse. På den baggrund er det SF's opfattelse, at der er en

betydelig usikkerhed om, hvorvidt man kan ratificere præjudiciel forelæggelse for EF-Domstolen, som der findes i Europolprotokollen, uden at benytte den procedure, som er foreskrevet i grundlovens § 20.

Et andet mindretal inden for mindretallet (Enhedslistens medlem af udvalget) udtaler, at partiet ikke er imod bekæmpelse af kriminalitet, hverken når den finder sted i Danmark eller udlandet. Men Enhedslisten er imod, at der opbygges institutioner og strukturer som dem, der er skitseret i Europolkonventionen. Enhedslistens kritik retter sig imod mange enkeltheder i selve konstruktionen af Europol. Kritikken har været fremført mange gange og vedrører især de retssikkerhedsmæssige aspekter af de registre, som er indbygget i konventionen.

Men også fra en principiel vinkel er der efter Enhedslistens opfattelse grund til at fremhæve følgende:

For det første er den måde, vedtagelsen af Europolkonventionen finder sted på, efter Enhedslistens opfattelse meget betænkelig. Der er tale om, at Folketinget skal tage stilling til et meget vidtgående og omfattende samarbejde, uden at alle dele af dette samarbejde er kendt for Folketinget. Konventionen er på flere punkter ikke færdigudarbejdet, men skal suppleres med forskellige udfyldelsesbestemmelser. Som det fremgår af svaret på udvalgets spørgsmål nr. 2, jf. bilag 9, er i hvert fald 10 af disse nærmere uddybninger af konventionen ikke færdige, ja for nogle er der endog tale om, at de endnu ikke foreligger i udkast. Det forekommer derfor helt uforståeligt og for Enhedslisten ganske uacceptabelt, at konventionen fo-

relægges til vedtagelse i så ufærdig en form. Det sætter et alvorligt spørgsmålstegn ved det demokratiske set fra Enhedslistens synspunkt, at et flertal i Folketinget på denne måde »køber katten i sækken« og sender Danmark ind i et forpligtende samarbejde uden at kende dets grundlag og rammer fuldt ud.

I det lys har Enhedslisten derfor bemærket sig svaret på spørgsmål nr. 6, jf. bilag 9, hvoraf det fremgår, »at sager, som vedrører Europol, og som behandles på formelle eller uformelle møder i Rådet (retlige og indre anliggender), skal forelægges for de to udvalg efter de angivne retningslinjer«. Denne tilkendegivelse betyder efter Enhedslistens opfattelse, at afgørende beslutninger i Europol, som har betydning for Danmark, skal sanktioneres i Folketingets relevante udvalg.

Europolkonventionen er forsynet med en protokol, som overlader til EF-Domstolen at træffe præjudicielle afgørelser. Danske domstole vil i konkrete sager være forpligtet til at lægge EF-Domstolens præjudicielle afgørelser til grund, det vil sige, at disse afgørelser vil være normativt bindende for danske domstole. Med andre ord vil præjudicielle EF-domme være en del af gældende dansk ret og vil altså være pligtskabende for danske borgere og virksomheder. Som følge heraf vil der være tale om

suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand, hvilket ikke kan finde sted med hjemmel i grundlovens § 19, men kræver brug af grundlovens § 20.

En vedtagelse af lovforslaget i den nuværende udformning vil således efter Enhedslistens opfattelse være i strid med grundloven.

Endelig finder Enhedslisten, at hele håndteringen af spørgsmålet om Europolis operative beføjelser er helt uacceptabel. Efter konventionen har Europol kun til opgave at udarbejde analyser af kriminelle forhold, som de nationale politimyndigheder kan bruge i deres efterforskning. Men dette grundtræk ved konventionen, som Enhedslisten hele tiden har tvivlet på oprigtigheden af, har med de seneste beslutninger om at tillægge Europol »operativ kapacitet« fået en drejning, som betyder, at der i virkelighedens verden er skabt et grundlag for opbygningen af det unionspolitikors, som ikke mindst Tysklands forbundskansler, Helmut Kohl, har været en varm fortaler for. For Enhedslisten er denne udvikling ikke overraskende, da partiet hele tiden har betvivlet holdbarheden i de forsikringer, som er blevet udstedt om, at det ikke var formålet at skabe et unionspoliti. Men over for befolkningen er det utroværdigt og politisk uheldigt at foregive, at der ikke er tale om et sådant projekt, når alle bestræbelser viser det modsatte.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)

Helen Jørgensen (S) Margrete Auken (SF) nfm. Bjørn Elmquist (RV) fmd.

Søren Søndergaard (EL) Sonja Albrink (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Kristian Thulesen Dahl (DF)

Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Gittè Seeberg (KF) Tom Behnke (FP)